

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Gofal
DYDDIAD	12 ^{fed} o Fehefin, 2025
TEITL	Adroddiad Perfformiad Aelod Cabinet Gofal
RHESWM DROS GRAFFU	Cyflwyno perfformiad yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd dros y flwyddyn ddiwethaf gan sicrhau fod pobl Gwynedd yn derbyn y gwasanaethau gorau posib.
AWDUR	Sharron Williams Carter, Pennaeth Adran Plant Gweithredol Dros Dro ac Aled Gibbard, Pennaeth Adran Plant Adnoddau Dros Dro
AELOD CABINET	Cynghorydd Menna Trenholme

1. Pam fod angen ei graffu?

Er mwyn i Aelodau'r Pwyllgor gael eu bodloni fod gennyf i, yr Aelod Cabinet Gofal, afael ar faterion perfformiad o fewn yr Adran.

2. Cefndir / Cyd-destun

2.1 Cefndir / Cyflwyniad

Pwrpas yr adroddiad yma yw eich diweddarau ar beth sydd wedi'i gyflawni yn y maes rwy'n gyfrifol amdano fel Aelod Cabinet Plant a Chefnogi Teuluoedd. Mae hyn yn cynnwys amlinellu'r diweddaraf gyda'r addewidion yng Nghynllun y Cyngor; gwaith dydd i ddydd yr Adran; ynghyd â'r diweddaraf o ran cynllun arbedion a thoriadau.

Rydym yn gweithredu ar Gynllun y Cyngor 2023-28, ac yma rwyf yn adrodd ar y cynnydd a wnaed hyd at ddiwedd Mawrth, 2025, gan gydnabod ei bod yn parhau'n ddyddiau cynnar yng nghyd-destun rhai o'r addewidion sy'n newydd yn y ddogfen ers Ebrill y llynedd eleni. Er hynny, mae'r holl faterion wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu gennyf mewn cyfarfod herio perfformiad, ac rwyf yn fodlon gyda pherfformiad yr Adran.

2.2 Rhesymeg a chyfiawnhad

Perfformiad Prosiectau Cynllun y Cyngor

Mae gan Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ddau brosiect yng Nghynllun y Cyngor, Cynllun Awtistiaeth a Chynllun datblygu darpariaeth breswyl i blant mewn gofal mewn cartrefi grŵp bychan.

Mae'r cynllun cyntaf, Cynllun Awtistiaeth yn ffynnu. Mae'r rhaglen hyfforddiant i staff rheng flaen yn parhau gyda'r amcan o fod yn awdurdod lleol sydd yn deall ac yn ymwybodol o awtistiaeth. Law yn llaw â hyn mae grwpiau megis 'Paned a Sgwrs' i rieni a gofalwyr a chlwb Niwro i bobl ifanc yn llwyddiannus a'r bwriad yw edrych ar ehangu a hyfforddi gweithwyr eraill i hwyluso a rhedeg grwpiau a rhaglenni cefnogi ac addysgol. Parhau hefyd mae'r cydweithio ag Adran Addysg, staff mewnol ac allanol ac ymgysylltu â'r trydydd sector. Nid oes rhestr aros ar gyfer y tîm Awtistiaeth yn bresennol, ond rhagdybiwn na fydd

hyn yn parhau am hir gan fod galw uchel am y gwasanaeth. Hyderwn nad oes pryderon presennol yn sgil y cynllun hwn, a bod y gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu a hyrwyddo cyfleodd i unigolion ag awtistiaeth. Pwysig yw nodi fod arian ar gyfer y cynllun hwn yn dod i ben ym 2027 ac felly mae hyn yn creu risg yn y tymor hirach. Byddwn angen ystyried sut i sicrhau parhad gwasanaeth i'r dyfodol i'r adnodd gwerthfawr hwn.

Mae'r Cynllun datblygu darpariaeth breswyl i blant mewn gofal mewn cartref grŵp bychan wedi datblygu'n sylweddol dros y flwyddyn a aeth heibio. Penodwyd staff i'r cartref cyntaf ym Morfa Bychan a chroesawyd dau blentyn i'r lleoliad. Prynwyd hefyd dau eiddo ychwanegol, a chychwynnwyd ar y gwaith paratoi i'w cael i safon cofrestriad. Parhau i ddisgwyl ydym am gofrestrriad swyddogol i'r cartref cyntaf, er hyn nid ydym yn pryderu gan ein bod mewn cysylltiad parhaus ag Arolygiaeth Gofal Cymru a dylid cwblhau'r cofrestriad yn fuan iawn.

Gwaith dydd i ddydd yr Adran

Yn bresennol mae 280 o blant mewn gofal yma yng Ngwynedd. Newyddion positif ddaeth dros y flwyddyn ddiwethaf yw clywed fod 6% o blant wedi gadael gofal ac wedi dychwelyd adref. Canran bositif arall y dylid amlygu yw'r nifer o gynadleddau achos ble bu llais / barn y plentyn (5+oed) ei glywed. Roedd y canran hwnnw'n 97%, sy'n nodwedd i'w glodfori. Ynghyd a'r ffaith fod gan 100% o bobl ifanc ôl-ofal gynghorydd personol.

Ar y llaw arall mae rhaid nodi pryder yn y nifer o gyfeiriadau y ceir i'r tîm derbyn. Nodir mai hon yw'r flwyddyn prysuraf i'r tîm ers ei sefydlu. Gyda hyn mae'r tîm yn teimlo'r pwysau gyda'r nifer o gyfeiriadau ond hefyd gyda chymhlethdod yr achosion. Teimlo'r pwysau mae Gwasanaeth Derwen hefyd, gyda dros bum cant o achosion yn agored iddynt. Mae nifer uchel o achosion a diffyg staff yn creu pryder a phwysau gwaith uchel. Rhaid nodi hefyd fod y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid ar hyn o bryd yn rheoli 149 o achosion, hyn yn gynydd pellach o 17.3% ers Medi 2024. Gwelwn batrwm clir fod y galw ar yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd yn codi ac felly'r pwysau sydd ar ein staff. Am y tro cyntaf erioed mae'r nifer cyfeiriadau atom bron a chyrraedd 8,000, sydd yn gynydd o 5%.

Rhaid pwysleisio ein bod wedi cydnabod y pwysau gwaith cynyddol hwn ar ein gweithlu. Yn ystod y misoedd diwethaf rydym wedi cyflwyno bid ariannol er mwyn penodi nifer o staff i oresgyn y broblem a lleihau pwysau. Rydym wedi hysbysebu tair swydd gweithiwr cymdeithasol a phedair swydd ymarferydd cymdeithasol. Gwyddwn y bydd yn heriol denu staff, yn enwedig staff profiadol a chymwys, ond gydag amser gobeithiwn y daw'r ychwanegiadau hyn a rhywfaint o ryddhad i'n gweithlu cydwybodol.

Adroddiadau Archwilwyr Allanol (os yn berthnasol)

Nid oes adroddiadau archwilwyr allanol i'w nodi'n bresennol nac y chwaith pryder yn codi o'r gofrestr risg gan fod nifer helaeth wedi lleihau o ran effaith a siawns.

3. Ymgynghori

Mae'r adroddiad wedi ei greu yn seiliedig ar wybodaeth a chynnwys cyfarfod diweddaraf i herio a chefnogi perfformiad yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd, gyda'r Cyfarwyddwr, yr Uwch Swyddog Gweithredol a minnau yn bresennol yn y cyfarfod hwn.

Atodiadau

Atodiad 1: Adroddiadau cynnydd cerrig milltir prosiectau Cynllun y Cyngor

Atodiad 2: Mesuryddion Perfformiad yr Adran